

Framhald av síðu 4

inger, der sigter på en løsning af de alvorlige økonomiske problemer. Færøerne er stillet overfor. B.l.a. som følge af de gennemførte og bebudede indgreb er der sket en opbremsning af de offentlige og private investeringer og af det private forbrug. Der må derfor for 1989 påregnes en betydelig formindskelse af de senere års voldsomme underskud på handels- og betalingsbalancen. Om indgrebene vil være tilstrækkelige til på lidt længere sigt at tilvejebringe

ligevægt på betalingsbalancen, er usikkert.

De gennemførte stramminger forekommer nødvendige, og der vil være brug for en stram økonomisk politik i en betydelig periode fremover. I overgangsfasen vil der fortsat være brug for en vis kapitaltilførsel til Færøerne. For en samlet vurdering af udviklingslinierne for den færøske økonomi vil de beslutninger, Landsstyret står overfor at skulle træffe m.h.t. ændringer i den færøske fiskeripolitik, og som må sigte på en væsentlig

reduktion af det fremtidige subsidiebehov, være af afgørende betydning.

De siden juni 1989 foretagne indgreb og trufne beslutninger

Det vigtigste af de af Landsstyrets gennemførte og besluttede indgreb og ændringer i den økonomiske politik og fiskeripolitik er:

1. Der er vedtaget en række forhøjelse af importafgifterne, herunder punktafgifterne, som tilsammen ved uændret import skulle give et merprovenu på godt 150 mill. kr. på helårsbasis.

2. Der er vedtaget en bunden opsparring, beregnet på grundlag af den skattepligtige indkomst for 1989 efter en progressiv skala. Den bundne opsparring for 1989 forventes at indbringe et provenu på 110 mill. kr. og indbetales til landskassen via kildeskattesystemet. Opkrævningen sker i 2. halvår af 1989 således, at den strammende effekt er af dobbelt størrelse i denne periode i forhold til, hvad den vil blive fra 1. januar 1990. Opsparingen tilbagebetales senest d. 1. juli 1992 med en rente på 5% p.a. og indsættes derefter på bundne konti til

pensionsformål. For 1990 og følgende år indsættes den bundne opsparring på bundne konti i færøske pengeinstitutter. Udbetaling heraf sker i det fjerde år efter indbetalingen, og er ikke bundet til pensionsformål.

3. Der pålægges alle selskaber en ekstraskat på 6% af selskabernes skattepligtige indkomst for hele 1989.

4. Med henblik på at kunne opretholde uændrede afregningspriser for fiskeriet er der for 1989 givet en ekstrabevilling til subsidier på 180 mill. kr. Dette vil beslaglægge størstedelen af de under 1-3 omhandlede merindtægter for dette år.

5. Der er i Landsstyrets enighed om at afskaffe den automatiske dyrtidsregulering. Forslag herom vil blive fremsat i nær fremtid. Der er ligeledes enighed om at stille tidligere planer om en til-lægspension, der ville forudsætte en forøgelse af løn-omkostningerne, i bero indtil d. 1. januar 1991.

6. Der er opnået enighed om en meget kraftig reduktion i de offentlige investeringer, der i 1988 beløb sig til knap 1 mia. kr. og uden indgreb ville andrage et omtrent tilsvarende beløb i 1989. I 1990 og i de følgende år må investeringerne ikke overstige 550 mill. kr., og de trufne beslutninger indebærer, at de offentlige investeringer i 1989 påregnes at ville beløbe sig til ca. 650 mill. kr. Selv et investeringsniveau på 550 mill. kr. om året er meget højt i en international sammenligning.

7. Det for 1990 fremlagte finanslovsforslag indebærer en reduktion af driftsbevillingerne på ca. 200 mill. kr. i forhold til 1989 (regnet i løbende priser). Der er betydelige besparelser på udgifterne til sundhedsvæsenet, kommunikation, undervisningsvæsenet og kulturområdet.

8. Der er truffet foranstaltninger til en mere effektiv bevillingskontrol med henblik på, at budgetoverskridelser, der tidligere har været hyppige, kan undgås. Der er ligeledes indlæst arbejde med opstilling af løbende likviditetsbudgetter.

9. Der er i den senere tid sket en stramning af landsstyrets politik m.h.t. garanti-stillelse for private erhvervsprojekter. Landskassens garantier blev i 1988 side-stillet med bankernes, således at man er sikker på, at der foretages en bankmæssig vurdering af projekternes rentabilitet. Herudover har misligholdelse af bankkreditter med landskassegaranti hidtil som hovedregel ikke givet anledning til, at der er blevet grebet ind, idet landskassens garanti i realiteten også har dækket på løbende ubetalte renter. Dette er nu blevet ændret, idet der fremover kun vil blive givet sipel kaution med et fastsat maksimumsbetrag.

10. Fiskerisubsidiene er kommet op på et meget højt niveau — i 1989 godt 500 mill. kr. På finanslovsforslaget for 1990 er der afsat godt 450 mill. kr. Landsstyret har planer om at få gennemført en strukturreform indenfor fiskeriet og fiskeindustrien. Et meget

vigtigt led vil være en kon-demnering af den betydelig del af den færøske fiskeriflåde. Der er fornylig givet kon-demneringsstøtte til ialt 19 skibe (til et beløb af 60-65 mill. kr.), men det er sket efter tidligere fastsatte regler, hvor det afgørende var skibenes gæld, og resultatet m.h.t. nedbringelsen af fangstkapaciteten har været meget beskedent. Landsstyret vil ændre reglerne, således at betalingerne for ind-dragelse af skibenes fiskerilicens vil blive givet under hensyntagen til skibenes største årlige fangst gennem de sidste 4 år samt skibenes størrelse, men således, at det vil være en forudsætning, at skibet har været i drift det sidste år. Det anslås, at det med et beløb til kon-demnering på 150 mill. kr. vil være muligt at fjerne en fangstkapacitet på ca. 30.000 tons. De nuværende fangster af bundfisk indenfor det færøske fiskeriområde beløber sig til ca. 95.000 tons, men den nuværende fangstkapacitet er betydelig større. En betydelig reduktion af fangstkapaciteten vil i sig selv reducere subsidiebehovet — afhængig af, hvilke typer af fiskeskibe, der bliver omfattet af kondemneringen —, men herudover vil reduktioner af fangstkapaciteten i hvert fald på længere sigt forøge den tilbageværende fiskeriflådes rentabilitet, og derigennem reducere subsidiebehovet.

Herudover er der behov for en om-lægning af subsidie-systemet, således at de priser, fiskerne opnår, i højere grad knyttes til, hvad der kan opnås ved eksport. En sådan mere markedsorienteret fiskeripolitik skulle også føre til en bedre kvalitet for den landede fisk samt en mere rationel udnyttelse af såvel fiskeskibenes kapacitet som filetfabrikernes produktionsapparat. Tilskyndelsen til direkte landinger i importlandet, samt forarbejdning ombord på skibene, hvor dette er muligt, ville under et sådant system være større. Landsstyret arbejder med planer med dette sigte, men disse er endnu ikke endeligt fastlagt.

11. Landsstyret har iværksat konsekvensberegninger af virkningen af en f.eks. 20% lønsenkning mod fuld skattekompensation, således at skatteyderne disponible indkomst forbliver uændret, målt i kroner.

Den nuværende konjunktursituation

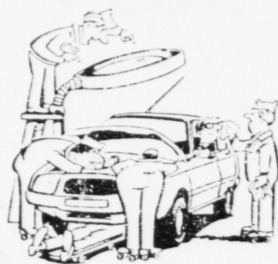
Landsstyrets indgreb — såvel de allerede gennemførte som dem, der er enighed om at gennemføre — har i forbindelse med den stramme likviditetssituation og en ændring i erhvervslivets og forbrugernes forventninger til den økonomiske udvikling medført en kraftig opbremsning i de private og offentlige investeringer samt i det private forbrug. Overophædningen af økonomien synes at være elimineret, uden at der er opstået arbejdsløshed af betydning. Der er indtrådt en større

IP bilar

SUÐRINGAR!

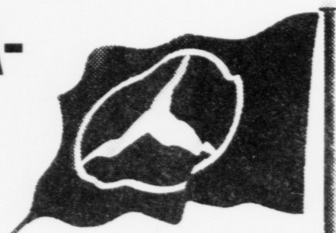
MITSUBISHI

Vit hava
nýsýnaðar
brúktar bilar

Vit geva
3 mánaða
brúktvognatrygd

BRÚKTBILA- ÚTSOLA

Leygardagin 21. okt. hava vit brúkt-bilaútsølu á verkstaðnum hjá
FINN ANDREASEN í Øra-víkarlíð.

Høvið verður at royndarkoyra og
møguliga býta tann gamla bilin
um við ein nýggjari brúktan.

Opið verður frá kl. 10—16.

MERCEDES-BENZ

MITSUBISHI

CITROËN

Pf. IVAN JOHANSEN

Hoyvíksvegur

Box 205

110 Tórshavn

Tlf. 136 66